

ČETRT STOLETJA SLOVENIJE

Prosto razmišljanje dekleta, ki je tega stoletja doživelo le petino

Ob 25. obletnici neodvisnosti Slovenije sem najprej nameravala pisati o odnosu mladih do naše matične domovine. Prepričana pa sem, da so odnosi mladih do Slovenije zelo različni, kar je seveda izraz raznolikega dojemanja narodne pripadnosti in identitete med mladimi, ki živijo onkraj meje Republike Slovenije. Kratek pogovor s sovrstniki iz Slovenije je moje prepričanje o raznolikosti mnenj samo še potrdil: eni so podporniki samostojne Slovenije, drugi nostalgичno sanjajo o državi, ki je sami niso doživeli, tretji so do tega povsem ravnodušni. Ker mi ni do posploševanja, sem se odločila, da bom predstavila svoje osebno doživljanje samostojne Slovenije, kajti verjamem, da lahko najbolje govorim le zase.

Rodila sem se v času, ko je bila Slovenija že samostojna in neodvisna država, zato nisem doživela majniške deklaracije, plebiscita za osamosvojitve Slovenije, razglasitve neodvisnosti, dviga slovenske zastave na Trgu republike in desetdnevne vojne. Imam pa srečo, da sem lahko v družini večkrat prisluhnila spominom na te dogodke: najraje jih pripoveduje "oče" (op. av. v števerjanskem krajevnem govoru je to dedek), ki si je sam tudi osebno prizadeval,

da bi bila Slovenija suverena in demokratična država. Družina mi je posredovala vrednote slovenske osamosvojitve, naučila me je spoštovanja in ljubezni do naše matične domovine. Zaradi tega sem danes lahko samo ponosna na Slovence, ki so takrat sprejeli usodno odločitev in brez oklevanja uresničili tisočletne sanje o svoji samostojni državi.

Slovenija je vedno bila zame najprej matična domovina: to je sicer zelo abstrakten, skoraj mitičen pojem, ki sem se ga kot otrok naučila na pamet, razumela pa sem ga šele z leti. Bolj konkretno je Slovenija kraj, kamor sem zahajala na priložnostne izlete ali po nakupih. Letos, ko sem študentka v Ljubljani, je Slovenija postala tudi moj dom. Med mano in vrstniki iz Slovenije sem opazila nekatere kulturne razlike, če kulturo vzamemo v najširšem pomenu besede, ne v ožjem, kajti trdno verjamem v enoten slovenski kulturni prostor. Največ razlik sem opazila v rabi jezika: slovenščina se je po osamosvojitvi hitro spreminjala, predvsem na področju leksike. Tudi danes se besedje zelo spreminja, v glavnem zaradi tehnologije, mi pa te spremembe dohajamo s težavo. Za zaključek bi rada z bralci delila dogodek, pravzaprav impresijo. Bil je čisto navaden dan, vreme je

bilo sončno, hodila sem po Slovenski cesti proti fakulteti. Ozirala sem se levo in desno, na vseh izložbah so bili napisi v slovenščini, mimo mene so hodili lepi obrazi z znanimi potezami, z ust vsakega sem ujela kako besedo in vse so bile domače. Takrat sem začutila, kaj pomeni domovina: domovina je tam, kjer si med svojimi ljudmi, kjer se z vsemi lahko pogovarjaš v svojem jeziku, kjer ti je lepo in se počutiš doma. Suverena, samostojna, neodvisna in demokratična Slovenija je moja domovina.

Nina Pahor

Počitnice z Rastjo!

Čas počitnic je pred vrati in s tem se bo začelo poletje. Konec pouka – ampak ne učenja! Več časa bomo imeli za druge prav tako koristne dejavnosti, ki nam jih je bilo med šolskim letom težko izpeljati: ekskurzije, daljša potovanja, preživljanje časa s prijatelji, branje. Poletje je čas sprostitve, posebno za dijake, študente, ki potrebujejo malo počitka.

S šolskim letom se izteka sezona →

▪ v društvih, tudi za nas, v časnikarskem krožku MOSP, kjer smo imeli zadnjo delavnico z Valentino Oblak, ki nas je naučila, kaj vse se skriva za radiem, kaj pomeni nastopati pred mikrofonom ... Delavnica se mi je zdela zelo zanimiva in koristna, saj sem se malo bolj poglobila v svet, ki mi je bil prej skoraj popolnoma nepoznan. Med delavnico so nas sodelavci in novinarka TV Koper snemali za oddajo S-prehodi. Če ste jo zamudili, je sedaj oddaja na voljo na spletu.

Poleti bomo imeli, kot rečeno, več časa tudi za branje. Vabimo vas, da sežete po Rasti: v tej številki je zbranih devet zanimivih člankov o najrazličnejših temah.

Ravno v juniju obhajamo 25-letnico samostojnosti Slovenije, ki je tudi za nas, zamejce, važna obletnica. Tej obletnici je Nina Pahor posvetila svoj uvodnik in razmišljala o tem, kako mladi v zamejstvu doživljajo matično državo in koliko jo čutijo za svojo domovino.

Gabriel Milič je napisal poročilo o Dnevu mladinske ustvarjalnosti, ki se je vršil 29. aprila v Peterlinovi dvorani v Trstu. Za mlade je bil to velik praznik, za nas pa še toliko bolj, ker ga je organiziralo društvo (Slovenski kulturni klub v sodelovanju z MOSP—om), ki deluje v istih prostorih kot Mladika in kjer imamo srečanja časnikarskega krožka. Ker se nam zdi prav proslaviti mlade, ki so ustvarjalni, smo temu dogodku posvetili članek in tudi objavo prvega izmed nagrajenih literarnih prispevkov. Svetlana Brecelj in Veronika Bordon sta izoblikovali shede vseh nagrajenk, ki jih bomo objavljali postopoma ob nagrajenih delih. Prva bo na vrsti sheda in črtica tretjeuvrščene Urške Petaros. Ustvarjalnosti mladih smo hoteli posvetiti več pozornosti tudi s poročilom Nike Cotič o muzikalu »Obuti

Nagradili najboljše izmed več kot petdeset prijavljenih del

V petek, 29. aprila, je potekal v Peterlinovi dvorani na Ulici Donizetti dan mladinske ustvarjalnosti. Ob zaključku literarnega natečaja za mlade ga je priredil Slovenski kulturni klub.

Najprej je na oder stopila Mladinska dekleška vokalna skupina Vesela pomlad, katere pevke so pod vodstvom zborovodje Andreje Štucin Cergol in ob klavirski spremljavi Alenke Cergol, lepo poskrbele za uvod v recital Kosovelovih poezij, ki govorijo ... o poezijah. Recitatorji Marija De Luisa, Jasmina Gruden, Gabriel Milič, Valentina Sosič, Tina Busan in Ksenija Vremec so se izkazali s sproščeno in smiselno interpretacijo ter z lepo dikcijo, za katero sta poskrbeli

maček«, ki so si ga zamislili in ga izpeljali sami mladi – tokrat z Goriškega. Če ostanemo pri gledališču – Mojca Petaros je napisala poročilo o predstavi Hamlet v izvedbi gledališča »The Globe«, saj prav letos beležimo 400-letnico smrti Williama Shakespeara, ki smo jo proslavili tudi v Trstu. Prebrali boste lahko še intervju o čebelarstvu. Sestavila ga je Erika Pernarčič z Davidom Pericem in je nastal v šolski delavnici v sklopu projekta »Ko zaživi pisana beseda«, ki jo je na liceju Prešeren za MOSP vodila novinarka Erika Jazbar.

Če vas branje mladinskih časopisov veseli ali vas spravi v dobro voljo in če si želite polepšati kak poletni dan, vas vabimo, da si preberete ali prelistate naš časopis!

Giorgia Sinigoi

mentorici Lučka Susič in Anka Peterlin.

Glavna točka večera je bila razglasitev zmagovalcev literarnega natečaja, ki je bil namenjen mladim od 14. do 19. leta starosti. Razpisal ga je Slovenski kulturni klub v sodelovanju z društvom Mladi v odkrivanju skupnih poti. Za neobvezen navdih letošnjega natečaja so bili avtorjem ponujeni nekateri citati iz Kosovelovih pesmi, saj prav letos obhajamo njegovo 90-letnico smrti. Nekateri izmed recitatorjev so prebrali poezije in izseke proznih del. Tu smo tudi spoznali, kdo bo stopil na stopničke, a ne uvrstitve nagrajenk. Pred končno razglasitvijo zmagovalk je bil na vrsti še nekakšen »talk show«, v katerem sta Svetlana Brecelj in Veronika Bordon, članici časnikarskega krožka MOSP, postavili nekaj vprašanj finalistkam, ki so odgovorile na različen, izviren in svojstven način. Intervjuju je sledil glasbeni premor, v katerem je Vera Šturman zaigrala na violino, Ivana Kreševič pa na harmoniko.

V ospredje sta nato prišli Majda Artač Šturman in Lučka Peterlin Susič, predstavnici strokovne žirije, katero je sestavljal še pesnik in pisatelj Jurij Paljk, ki pa se zaradi obveznosti ni mogel udeležiti nagrajevanja. Članici komisije sta nam zaupali, da sta bili kar presenečeni, kako je nekaj citatov iz Kosovelovih pesmi sprožilo fantazijo mladih avtorjev, ki so se lotili tem od ljubezenskih razočaranj pa do družinskih napetosti in preprirov, nasilja, vojn, pa spet do svežega mladostniškega veselja.

Če bi začeli s poezijo, je tu šlo tretje mesto Tini Sbarbaro, ki je v svojem ciklu pesmi 3, 5, 7 let izpovedala strahove in bojzani otroka v različnih starostih. Drugo nagrado je prejela Veronika Škerlavaj za cikel dveh pesmi, ki izražata avtoričino pesniško občutljivost. Prva nagrada pa je pripadala Nicole Gustini, ki je v svoji pesmi Nons 5 opisala življenje sina od rojstva pa vse do smrti.

Za prozo pa je komisija takole razvrstila nagrade: tretje mesto je zasedla Urška Petaros, ki je v svoji črtici »Sama moram biti« opisala dekle, ki zaide v depresijo zaradi samomora najboljšje prijateljice. Drugo mesto je pripadalo Belindi Trobec, katere črtica, pod imenom »Svetli akordi klavirja« opisuje preizkušnjo globoke ljubezni. Prva nagrada pa je šla Mojci Petaros, avtorici novele, ki na izviren in fantazijski način obravnava temo drugačnosti. Poleg tega je komisija pohvalila še štiri prozna dela in štiri cikle poezije ter jih predlagala za objavo. Avtorji teh so Mattia Costantini, Lara Betocchi, Katarina Polojaz in Aljoša Poljšak za poezijo ter Veronica Piredda, Tina Busan, Urška Stopar in Marija De Luisa za prozo. Nagrade za finaliste so prispevali Zadržna kraška banka, Draguljarna Malalan in založba Mladika.

Za konec je na oder stopila še mlada rock skupina Love Guns, ki je še dodatno vlila dobro voljo vsem številnim prisotnim.

Gabriel Milic

Foto Anka Peterlin

Ime in priimek:
Urška Petaros

Doma z:
Opčin

Obiskujem:
**3. Klasični licej Fran-
ceta Prešerna v Trstu**

Moja izvenšolska zanimanja:
**petje (Vesela pomlad), gledališče (igralska
skupina Tamara Petaros), odbojka (Zalet),
sodelovanje pri Rasti**

Moja najljubša knjiga:
Nejka Omahen – "Oh, ta kriza"

Ko bom »velika« bom ...:
ne vem ...

Pišem, ker... :
**na to vprašanje težko odgovo-
rim, lažje bi napisala zgodbo**

Sama moram biti

Sama sem. Čisto sama. V temni noči hodim. Sprehajam se med grobovi na domačem pokopališču. Med temni-grobovi. Vse je tiho. Vse je mirno. Vse temno. Samo luna rahlo obseva pokopališče. Od daleč zagledam senco ... Ne, ne, sama moram biti!

Mogoče se bo kdo vprašal, kaj počne mlado dekle samo na pokopališču, točno opolnoči. Tega ne ve nihče. To je samo moja skrivnost. Nisem je povedala ne staršem ne prijateljem. Nihče ne ve, da sem tukaj. Vsako noč se pet minut pred polnočjo splazim skozi okno, tako da starši ne opazijo, da me ni več v sobi. Odpravim se na pokopališče. Sem prispem vsako noč točno ob polnoči. Vsako noč ostanem tu točno do enih. Potem se spet odpravim domov. Skozi okno se ponovno spravim v posteljo in sladko zaspijem do naslednjega jutra, ko me zbudi budilka in moram spet v šolo.

Mislim, da brez svojih nočnih sprehodov na pokopališče ne bi mogla zdržati. Vsako noč te moram obiskati, Meta, da se pomirim. Vsako noč pri tebi potočim nekaj solz in se ti izpovem. Vem, da me lahko slišiš, vendar mi ne moreš odgovarjati. To, da me lahko slišiš, je zame že velika tolažba, kajti vem, da nisem sama.

Tistega dne si mi rekla, da zaupaš samo meni. Da lahko samo meni poveš svojo skrivnost in izpovedala si mi jo. Jaz sem te poslušala, nisem mogla verjeti, da je kaj takega lahko res. Vendar očitno je bilo res, pa še kako. Rekla si mi, da te je strah. Rekla si, da se nisi še nikoli tako bala v življenju kot takrat. Zaupala si se meni, hotela si, da bi ti jaz pomagala. Jaz tega nisem znala narediti. Ampak povej mi sedaj, kako bi ti lahko jaz pomagala, Meta? Saj sem tvoja sošolka, najboljša prijateljica, nobena diplomirana psihologinja.

Nisem te mogla pogovoriti, da bi šla k psihologinji. Ker sva bili prijateljici, nisem hotela nikomur zaupati tvoje skrivnosti, čuvala sem jo še naprej, tudi zdaj jo še vedno čuvam. Ampak vedno bolj se mi zdi, da nisem ravnala prav. Mogoče bi ti lahko pomagala. Če bi se tudi jaz zaupala komu, bi mogoče lahko pomagali tudi tebi. Meta, zakaj si se odločila, da vsemu skupaj narediš konec? Imela si 19 let, čez nekaj mesecev bi šli skupaj študirat v ZDA, zdaj pa tebe ni več. Jaz pa vsako noč hodim na tvoj grob, smisel mojega življenja je tista ura ponoči, ki jo preživim s teboj. Nisi ravnala prav, veš. Kljub vsemu bi se življenje nadaljevalo, kljub vsemu, kar ti je naredil tisti moški. Vedno si mi pravila, da te niti jaz ne morem razumeti, ker nisem doživela tega, kar si ti prestala.

Zdaj si me pustila samo. Me prav zanima, če si takrat, ko si se odločala o tem, kaj pomislila name. Pustila si me brez najboljše družbe, ki sem jo kdaj imela, s katero sem hodila na zabave, se učila in še marsikaj drugega. Kar pa je še huje je to, da si me pustila z neverjetnim občutkom krivde. V bistvu si meni naložila skrb zate, samo meni si zaupala, da bi ti pomagala.

Ne morem nehati hoditi na tvoj grob, Meta. Ne morem, ker te nočem pustiti same. To sem storila že enkrat, tega ne bom več ponovila. ZDA so bile v bistvu le sanje, najine skupne sanje, ki so bile tako blizu uresničitvi. V najinem vsakdanu pa ni prostora za take sanje, to se je še enkrat pokazalo. Ti ležiš v krsti, tu ob meni, jaz pa jočem nad tabo. To je najina realnost.

Sama moram biti s tabo. Še zmeraj je tvoja skrivnost samo najina. Že dva tedna hodim na tvoj grob, nobeden me hvala bogu ni še opazil. Kdo bi sploh lahko bil tako zmešan, da bi hodil ob teh urah po pokopališču?

Tudi danes bi ti rada povedala nekaj novega ... Se spomniš Jana? Fanta, v katerega sem zaljubljena že od nekdaj. Danes sem ga spet videla v šoli in moram ti priznati, da me danes ni zaščemelo v trebuhu, ko sem ga zagledala. Ko sem ga videla, sem takoj pomislila nate. S tabo sva se vedno hecali na moj račun, ko je hodil mimo naju in nas komaj pozdravil. Meta, zakaj? Zakaj me čisto vse, kar je tukaj v domači vasi spominja nate? Celo fant, v katerega sem zaljubljena, odkar pomnim, je izgubil vsak pomen. Samo nate pomislim, ko ga zagledam.

Mislim, da če bi me kdo videl tukaj na pokopali-

šču bi res mislil, da sem zmešana. Ampak nisem mogoče res zmešana? Meta, mogoče sva obe malo zmešani. Mogoče sva bili zato tako dobri prijateljici. Ampak zdaj sem jaz sama, brez svoje zmešane polovice.

Joj, bojim se, da nisem več sama. Meta, ti si mrtva, ne moreš proizvajati šumov, ki jih jaz slišim. Bojim se, da je še kdo ob meni. Kdo bi lahko bil? In če je gospod, ki je pahnil tebe v tako stisko, da si si potem vzela življenje? Saj si mi nekoč omenila, da je omenjal tudi mene in da bi rad tudi mene. Meta, ti to veš, kajne? Joj, kako neumno, itak da veš in itak, da mi ne moreš odgovoriti. Joj Meta, mene je tako strah.

Kaj naj storim? Kaj ko tudi mene napade? Jaz bi rada živela še naprej ... Ampak kaj, ko mogoče tudi jaz ne bom zdržala stiske? Itak sem že na robu z živci ... Meta, kaj naj naredim?

»J-j-jan?« planila sem v jok, »kaj pa ti delaš tukaj?«

»Lea, že teden dni opažam, da si vsak dan bolj utrujena. Hotel sem izvedeti, kaj se dogaja s tabo, zato sem šel zvečer k tebi in videl, kako si se odplazila skozi okno. Sledil sem ti, kajti nisem vedel, kaj bi rada naredila«. Tudi njemu je spolzela solza po licu ... »Lea, ne stori tega, kar je naredila Meta. Obstajajo tudi druge rešitve, veš? Rad bi ti pomagal ...«

Meta, danes sem zadnjič pri tebi ponoči. Že teden dni hodim k psihologu. Pogovorila sva se prav o vsem. Meta, žal mi je, ampak vsega skupaj nisem mogla zdržati sama. Povedala sem mu tudi tvojo skrivnost. Oh Meta, ko bi ti vedela! Takrat, ko sem bila pri tebi že na robu obupa, je prišel Jan in rekel, da bi mi rad pomagal. Pustila sem mu, da mi je res in tako sem sedaj pristala pri psihologu.

Meta, upam, da mi boš kdaj odpustila. Nikoli te ne bom mogla pozabiti, še vedno te bom prihajala obiskovat, ampak to bom počela podnevi, ne več ponoči.

„Črtica Urške Petaros je prejela 3. nagrado na literarnem natečaju SKK-MOSP 2016 z utemeljitvijo: „Črtica z naslovom SAMA MORAM BITI govori o dekletu, ki zaide v depresijo zaradi samomora najljubše prijateljice. Vsebinska je dosledno izpeljana, jezik je tekoč in pravilen, obravnavana tema je aktualna, blizu je duševnosti najstnikov“

Vrhunski Hamlet med svetovno turnejo obiskal tudi Trst

»Če vas Hamlet kdaj povabi na pico, nikar ne hodi- te z njim. On je tako poln dvomov, da bo picerija že zaprla, preden se bo odločil, kaj naj naroči,« tako se je pohecal Peter Brown na svojem predavanju o Hamletu, ki je bilo zelo zanimivo in poučno, pa še za- činjeno z marsikatero zabavno pripombo. Vsi namreč poznamo sloviti stavek iz Hamletovega monologa, Biti ali ne biti. Hamlet je verjetno najbolj priljubljena od Shakespearovih velikih tragedij. Zgodba se odvija na gradu Elsinore, na Danskem, kjer je pravkar umrl kralj, Hamletov oče, njegova žena pa se je niti dva meseca po njegovi smrti znova poročila z bratom svojega prejšnjega moža. Mlademu Hamletu pa se zdi očetova smrt zelo nenavadna; njegovi sumi so potrjeni, ko se mu prikaže duh mrtvega očeta in ga prosi, naj se maščuje nad morilcem, ki sedaj nosi dansko krono – Hamletovim stricem.

Predavanji Petra Browna 14. in 15. aprila sta pred- stavljali uvod v izjemno gledališko izkušnjo, ki smo ji bili priča v soboto, 16. aprila, na odrskih deskah tržaškega Rossettija: gledališče v Trstu je bilo namreč edino v Italiji, ki je gostilo skupino šestnajstih igral- cev iz Londona, ki že več kot leto dni s svojo uprizo- ritvijo Hamleta krožijo po najrazličnejših državah vsega sveta. To so igralci iz londonskega gledališča »The Globe«, katerega solastnik je bil nekoč veliki dramatik William Shakespeare. In prav v sklopu štiri- stote obletnice smrti tega svetovno znanega avtorja so se odločili, da bodo celemu svetu predstavili eno izmed njegovih najbolj znanih in najbolj priljubljenih iger – tragedijo o danskem princu Hamletu.

Organizatorji projekta so bili dalj časa v dvomu, kate- ro Shakespearovo dramo bi predstavili svetu; izbirali so predvsem med Hamletom in Romeom in Julijo, saj to ljubezensko zgodbo vsi poznajo. Nazadnje pa je odločitev padla na Hamleta, ker je to najbolj komple- kсно Shakespearovo delo, v katerem se kaže avtorje- va genialnost, saj se dotika različnih, po štiristo letih še vedno aktualnih tem, ki so blizu komurkoli.

Projekt »Globe to Globe« so tržaški publiki predstavili na tiskovni konferenci 16. aprila v prostorih kavarne San Marco trije izmed igralcev: Ladi Emeruwa iz Nigeri- je, Naeem Hayat iz Pakistana in Jennifer Leong iz Hong Konga. Vsi trije so študirali v Londonu, v angleškem jezi- ku, vseeno pa je zanimivost igralske zasedbe prav v tem, da večina igralcev prihaja iz različnih koncev sveta in različnih kultur. Prav na ta način jim je namreč uspelo, da so se lahko kjerkoli približali publiki.

Med tiskovno konferenco, ki jo je prav tako vodil odgovorni pri tržaški British school Peter Brown, so trije igralci spregovorili o svojem doživljanju igral- skega poklica, o Hamletu, predvsem pa o izkušnji, ki so jo doživeli v sklopu gledališkega projekta, po zaslugi katerega so prepotovali ves svet. Igrali so na najrazličnejših prizoriščih: tako v prelepih gle- daliških dvorinah kot tudi na prostem. Pogovor z njimi je bil sproščen: prisotni smo lahko postavljali razna vprašanja, na katera so z veseljem odgovorili, zraven pa so z nami delili tudi marsikatero anekdoto s svojih potovanj. Povedali so nam, da se je publika v različnih državah na njihov nastop odzivala zelo različno, včasih pa so bili posebno zanimivi posa- mezni gledalci: nekoč je Hamlet s svojim nastopom spravil v smeh petletnega dečka iz prve vrste, ki je nato s svojim smehom okužil tudi najbolj resnobne odrasle v dvorani. Drugič je bil med publiko nekdo, ki je znal na pamet vse Hamletove citate in jih je govoril skupaj z igralcem. Ko so v Jordaniji igrali na prostem, pa je prišlo do nevihte ravno v trenutku, ko se je na odru prikazal duh Hamletovega očeta, in ker se je nebo nenadoma obarvalo rdeče, so se ljudje od strahu razbežali.

Ob poslušanju tako zanimivih pripovedi je postalo pričakovanje večera, ko so se nam gledalci končno predstavili tudi na odru, še večje. In nazadnje so nas res nagradili z vrhunsko izvedbo Hamleta: med pred- stavo ni bilo nadnapisov, pač pa samo kratki povzetki posameznih prizorov, kar je gledalcu dopustilo, da je z večjo lahkoto sledil dogajanju na odru in se osre- dotočil na originalne Shakespearove besede. Scena je bila preprosta, igralci pa so ustvarjali čudovite glasbene efekte z glasbili, na katera so v različnih prizorih sami igrali.

Mislím, da je gledališču »The Globe« zelo dobro uspelo ustvariti vzdušje, ki je spominjalo na Shake- spearovo dobo, obenem pa so obletnico avtorjeve smrti nagradili s tem, da so to vzdušje prenesli po celem svetu in tako preko Shakespearja združili med sabo tako različne ljudi, ki se kljub svojim razlikam prav vsi prepoznavajo v delih enega samega, velike- ga človeka.

GORIŠKI MIJAUZIKL OBUTI MAČEK

V nedeljo 8. maja, je bila v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici krstna izvedba (v soboto, 28. maja pa ponovitev) »družinskega mijauzika« Obuti maček. Gre za muzikal, ki so ga uprizorili mladi člani Skupnosti družin Sončnica. Predstavo je režirala Sanja Vogrič. Besedilo v verzih je črpala iz istoimenskega dela Andreja Rozmana Roze, ki je priredil znano pravljico bratov Grimm. Kot je značilno za muzikal, so nastopajoči tudi peli in plesali, in sicer na melodije pesmi, ki jih je za to priložnost uglasbil priznani goriški skladatelj Patrick Quaggiato.

Mladi člani skupine O'Klapa so na odru skozi besedo in glasbo prikazali zgodbo revnega mladeniča Matica in njegovega mačka, ki s svojimi spletkami gospodarju pomaga, da se reši revščine in postane kralj. Sprva Matic ni prepričan, da bo maček svojo obljubo izpolnil. Vseeno pa sledi navodilom živali in mu priskrbi par škornjev. Od takrat naprej se začne usoda uboge Matica spreminjati, saj Obuti maček zasadi vanjo svoje kremplje. Seveda v zgodbi ne manjka ljubezni med glavnim junakom in kraljevo hčerko Marjetico, ki se na koncu poročita in, kot se za pravljice spodobi, živita srečno do konca svojih dni.

V dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž je bilo polno gledalcev različnih starosti, ki so se uživali v zgodbo in se z mislimi preselili v pravljичni svet kraljev in kraljic. Za to so zaslužni tako nastopajoči, ki so se znali preleviti v pravljичne junake, kot tudi tisti, ki so iz ozadja skrbeli, da je vse potekalo tako, kot je moralo. Suveren nastop mladih igralcev se ni kazal le v kakovostni interpretaciji besedila, temveč tudi v plesu na melodije pesmi, ki so jih pod mentorstvom Franke Žgavec mladi sami posneli. Z vsakim plesnim korakom so člani gledališke skupine O'Klapa v dvorano poslali val energije, ki je gledalce še dodatno privlekla v dogajanje na odru. Koreografije, za katere je poskrbela Sanja Vogrič, so celotnemu

poteku zgodbe dodale razgibanost in igrivost. Poleg dogajanja na odru je pripomogla k uspehu predstave tudi ekipa za zavesami, ki je muziklu dodala poseben pečat. Scenografi so poskrbeli, da so dogajanje na odru uokvirili v različne dogajalne prostore. Med posameznimi prizori so sceno spretno prestavljali, tako da so z minimalnimi spremembami lahko na različne načine izkoriščali prostor. Za umestitev dogajanja so poskrbeli tudi maskerka, frizer in kostumografinja, ki s svojim delom niso le opredelili dogajalnega časa, temveč so za vsakega junaka prikazali značaj, naravo in pripadnost določenemu družbenemu sloju. Če so bili kostumi in scena odraz pravljичnega in preteklega sveta, so luči, ki so spremljale igralce na odru, predstavi dodale moderen pečat. To je prišlo do izraza predvsem v prizorih, v katerih je nastopal zlobni grof Brdavšek, saj se je takrat svetloba na odru hitro spreminjala in zrcalila njegovo hudobijo. Z vsemi temi podrobnostmi je muzikal odraz dela mladih, ki so ob pomoči starejših izkušencev na oder izredno uspešno postavili svoje sposobnosti in svojo voljo do izpeljave takega zahtevnega projekta.

Nika Cotič

Foto Danijel Devetak - Novi glas

Koristna in okolju prijazna kmetijska panoga Pet vprašanj o čebelarstvu

Čebelarstvo in proizvodnja medu sta pred časom na Krasu vzbudila veliko zanimanja. V okolici Medjivosti in Štivanja se s to panogo ukvarja David Peric s farme Jakne.

Kdaj in zakaj si se začel ukvarjati s čebelarstvom?

Osebnost sem se začel ukvarjati s čebelarstvom pred dvajsetimi leti, sicer pa je to bila družinska panoga, saj sta se z njo ukvarjala tako moj oče kot moja mama. Tudi onadva sta jo takorekoč podedovala od svojih staršev.

Ali je ta panoga zahtevna?

Fizično je nezahtevna, časovno pa ja. Težkih predmetov ali bremen ne dvigujemo, treba pa je paziti na cvetenje oz. če se nabira specifičen med.

Mediji so večkrat poročali o veliki moriji čebel. Kaj o tem problemu mislite vi, ki se poklicno ukvarjate s to panogo? Kaj povzroča veliko morijo čebel?

Varoja, to je uš, ki se oprime čebele in jo dobesedno izsesa. Poleg tega so tu še kemične sestavine v intenzivnem kmetijstvu. Na Krasu ni tako velik problem, saj je način kmetijstva bolj naraven. Letno se na Krasu izgubi le 12% čebel, drugje pa ta odstotek krepko presega 30%.

Katere so najbolj značilne in priljubljene vrste medu?

Največ se pridelava akacije in lipe; zadnje čase tudi gozdnega medu. Te so tudi najbolj priljubljene vrste medu.

Ali ima čebelarstvo prihodnost na domačem trgu?

Ima prihodnost le, če se bodo evropske direktive osredotočile na male proizvajalce in ne bodo dovoljevale uvoza velike količine medu iz revnih držav, kjer med stane en evro na kilogram. Pri nas pa samo stroški presegajo pet evrov na kilogram.

Erika Pernarich,

2. B Znanstvenega liceja France Prešeren

Mentorica: Erika Jazbar

Profesorica: Maila Ozbič

